

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1438/2024
12.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Гордане Којић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Јеленом Паравиња, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА – адвоката Жикице Радивојевића, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Нишу ЗК. 280/21 од 07.05.2024. године и 2Кв 686/2024 од 30.07.2024. године, у седници већа одржаној дана 12.11.2024. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА – адвоката Жикице Радивојевића, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Основног суда у Нишу ЗК. 280/21 од 07.05.2024. године и 2Кв 686/2024 од 30.07.2024. године и предмет враћа Основном суду у Нишу на поновно одлучивање.

Образложење

Правноснажном пресудом Основног суда у Нишу ЗК. 280/21 од 11.01.2023. године окривљена АА је, на основу члана 423. тачка 2) ЗКП, ослобођена од оптужбе да је извршила кривично дело одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. КЗ, и одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Одлучујући о жалби јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Нишу, Виши суд у Нишу је пресудом 1Кж1 145/23 од 07.03.2024. године жалбу одбио, као неосновану и потврдио првостепену пресуду.

Одлучујући о захтеву за накнаду трошкова кривичног поступка који је окривљена поднела преко свог браниоца дана 20.03.2024. године, Основни суд у Нишу је решењем ЗК. 280/21 од 07.05.2024. године окривљеној АА досудио на име трошкова кривичног поступка износ од 180.375,00 динара, који сходно члану 265. став 1. ЗКП падају на терет буџетских средстава суда и имају се исплатити у року од 60 дана од правноснажности решења.

Одлучујући о жалби браниоца окривљене АА – адвоката Жижице Радивојевића изјављеној против првостепеног решења, Основни суд у Нишу је решењем 2Кв 686/2024 од 30.07.2024. године жалбу одбио као неосновану.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљене АА – адвокат Жижица Радивојевић, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и побијана решења преиначи тако што ће окривљеној досудити тражене трошкове у укупном износу од 333.000,00 динара, а на име награде за састав овог захтева за заштиту законитости износ од 54.000,00 динара и за састав жалбе против првостепеног решења о трошковима износ од 13.500,00 динара, или укине побијана решења и предмет упути првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА – адвоката Жижице Радивојевића је основан.

Бранилац окривљене у поднетом захтеву указује на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, наводећи да је суд погрешно применио одредбе члана 262. став 1. и став 2. ЗКП у вези члана 11. и члана 10. став 3. важеће Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник Републике Србије“, број 43/2023), јер је о трошковима одлучено применом раније важеће Тарифе која је важила у време доношења првостепене пресуде, те да је решењем којим је одлучено о висини трошкова поступка повређена одредба члана 10. став 2. и члана 11. сада важеће Адвокатске тарифе.

Првостепени суд је одлучио о обавези плаћања трошкова кривичног поступка применом Тарифе која је важила у време доношења првостепене пресуде, којом је окривљена ослобођена од оптужбе и којом је утврђено да трошкови поступка падају на терет буџета, а која је постала правноснажна дана 07.03.2024. године у време важења Тарифе која је ступила на снагу 03.06.2023. године. Захтев за накнаду трошкова кривичног поступка, односно опредељена висина захтеваних трошкова, је поднет суду дана 20.03.2024. године, дакле у време важења Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник Републике Србије“, број 43/2023).

Одредбом члана 11 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник Републике Србије“, број 43/2023) прописано је, између осталог, да судови када одлучују о трошковима поступка, примењују тарифу која важи у време доношења одлуке о трошковима поступка.

Одлука о трошковима кривичног поступка у смислу члана 11. АТ подразумева одлуку којом се решава о обавези плаћања трошкова кривичног поступка, а не одлуку којом се посебним решењем одлучује о висини тих трошкова

Како је у конкретном случају пресуда којом је одлучено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда постала правноснажна 07.03.2024. године, дакле у време важења Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник Републике Србије“, број 43/2023), то се наведена Тарифа има применити на обрачун висине награде за рад адвоката, али се због забране повратног дејства не може порименити на радње одбране и заступања обављене пре њеног ступања на снагу које нису биле тарифиране по „ранијој АТ“ или нису тарифиране на исти начин или у истом проценту.

Имајући у виду наведено, првостепеном и другостепеном одлуком о трошковима кривичног поступка учињена је повреда закона из члана 441. став 4. Законика о кривичном поступку, па је овај суд, усвајањем захтева за заштиту законитости, укинуо побијане одлуке и списе враћа првостепеном суду на поновно одлучивање, у смислу примедби из ове пресуде.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Јелена Паравиња, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић